

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยไว้ 3 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา
- ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์การวัดระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
- ตอนที่ 3 ผลวิเคราะห์ผลการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในมาตรฐาน มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข โดยนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผนดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงรายละเอียดแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

แผนการจัดการเรียนรู้	จำนวนคาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ชีวิตบนทางเลี้ยว	2 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง วัยรุ่น วัยรุ่น	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง ทางเลือกทางรอด	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง โลกสี่เทา	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ถนนปลอดภัย	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ชูชีพชีวิต	3 คาบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง ทางสคิไสของวัยรุ่น	3 คาบ
รวม	20 คาบ

ที่มา: การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ได้นำไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้ผลดังต่อไปนี้

1.1 ผลการหาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

จากการตรวจสอบความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 4 แผน ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยรวม เท่ากับ 0.92 หมายความว่า ความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้

1.2 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ด้านแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน คือ มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

2. ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ มีเนื้อหาสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ มีเนื้อหาเหมาะสมกับนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเนื้อหา มีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด สามารถช่วยให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมได้สำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนด

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้มีความ สอดคล้อง ครอบคลุม เหมาะสมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เปิดโอกาสให้ นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปแก้ปัญหาตามแนวคิดและเงื่อนไขที่ค้นพบด้วยตนเอง กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ มีความยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 การเรียงลำดับกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม กิจกรรมเหมาะสมกับเวลาและมีความ น่าสนใจ มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนควร จะ ครอบคลุมขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานทั้งหมด มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับ

การเลือกปัญหาเพื่อให้นักเรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปแก้ปัญหตามแนวคิดและเงื่อนไขที่ค้นพบด้วยตนเอง เช่น ปัญหาเด็กติดเกม แต่เนื่องจากผู้วิจัยได้คัดเลือกหัวข้อปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนไว้แล้ว จึงไม่อาจปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามข้อสังเกตได้ และมีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดกิจกรรมควรจัดเรียงลำดับกิจกรรมให้แล้วเสร็จในครั้งเดียวโดยใช้เวลา 3 คาบต่อเนื่องกัน แต่เนื่องจากผู้วิจัยมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการจัดคาบเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งไม่สามารถจัดให้เรียนครั้งเดียว 3 คาบต่อเนื่องกันได้ จึงไม่อาจปรับเปลี่ยนการจัดเรียงลำดับกิจกรรมตามข้อเสนอแนะได้

4. ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรม มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับนักเรียนที่ศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้จัดกิจกรรมด้วยตนเอง มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านให้ข้อเสนอแนะว่าควรให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้จัดกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยให้นักเรียนเป็นผู้เลือกสื่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้จัดกิจกรรมด้วยตนเองในขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

5. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าวิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์งานวิจัย มาตรฐานการเรียนรู้ และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่านให้ข้อเสนอแนะว่าการวัดและประเมินผลควรมีการนำเสนอและสรุปผลการเรียนรู้ทุกครั้ง โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกสรุปการเรียนรู้ทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ดังนั้นจากการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน สรุปภาพรวมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ได้ว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน รวม 20 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงและระบุปัญหา ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 3 ศึกษาปัญหา ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ และขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างทักษะพลเมืองด้านการคิดวิเคราะห์และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียนได้ โดยมีกระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 หมายความว่า ค่าความสอดคล้องของเนื้อหา มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ จากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

และผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในการแก้ไข ปรับปรุง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะผลเมืองของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละขั้นของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น ฐานพบว่า

ขั้นเชื่อมโยงและระบุปัญหา พบว่า นักเรียนมีความสนใจในสื่อการสอนที่ครูนำมาใช้ ซึ่งประกอบด้วยสื่อวิดีโอคลิปที่มีภาพเคลื่อนไหว สื่อที่เป็นข่าวและบทความทั้งจากสื่อสังคมออนไลน์ และหนังสือพิมพ์ โดยผู้เรียนจะมีความสนใจสื่อภาพเคลื่อนไหวมากกว่าสื่อประเภทข่าวและบทความ โดยเมื่อหลังจากนักเรียนได้ดูสื่อแล้ว ให้นักเรียนวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหา ในขั้นนี้ นักเรียนสามารถ แสดงความคิดเห็นได้ค่อนข้างถูกต้อง หากเนื้อหาของสื่อเรื่องใดมีความเกี่ยวข้องกับข่าวที่นักเรียนเคย ได้รับรู้มาก่อน หรือมีลักษณะที่เป็นเรื่องใกล้ตัว นักเรียนจะให้ความสนใจและกระตือรือร้นที่จะตอบ คำถาม ในขณะที่มีนักเรียนบางคนสามารถตอบคำถามจนนำไปสู่การวิเคราะห์ที่เชื่อมโยงและระบุ ปัญหาได้อย่างชัดเจน จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่าสื่อวิดีโอคลิปที่มี ภาพเคลื่อนไหว จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจได้มากกว่าสื่อที่เป็นข่าวและบทความ และหากใช้ เรื่องที่เคยเป็นกระแสข่าวดังที่สังคมสนใจ นักเรียนจะมีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามมาก

ขั้นกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา พบว่า ในช่วงแรกของการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหา นักเรียนส่วนมากในแต่ละกลุ่มจะช่วยกันวิเคราะห์แนวทางในการแก้ปัญหา โดยพยายามเสนอความ คิดเห็นของตน ซึ่งก็ยังไม่สามารถกำหนดแนวทางได้หลากหลายมากนัก แต่ก็มีส่วนบางคนในกลุ่ม ที่ไม่เสนอความคิดเห็น ซึ่งในสถานการณ์เช่นนี้ครูต้องคอยแนะนำให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มเสนอ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ปัญหา โดยการให้ระบุชื่อของนักเรียนไว้หลังข้อความที่ตน เสนอความคิดเห็น อีกทั้งครูจะคอยกระตุ้นความคิดของนักเรียน โดยการยกตัวอย่างประเด็นและ แนวทางในการแก้ปัญหา แล้วเขียนไว้บนกระดานในรูปแบบแผนผังความคิด เพื่อที่จะให้นักเรียน เข้าใจได้ง่ายขึ้น จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่า การใช้กระบวนการแบบกลุ่ม ในลักษณะนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถระดมความคิดเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหาได้ดีและมี แนวทางที่หลากหลายกว่าการคิดแบบรายบุคคล

ขั้นศึกษาปัญหา พบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มจะเลือกตัวแทนนักเรียนที่มีลักษณะภาวะความเป็น ผู้นำสูงสุดในกลุ่มให้เป็นผู้วางแผนเพื่อมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งกันศึกษาข้อมูลผ่านเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์ตามประเด็นที่ได้จากการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา โดยครูจะใช้คำถามเพื่อ กระตุ้นให้นักเรียนได้คิดต่อ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสมที่จะใช้ในการศึกษาปัญหา เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้ระดมความคิด ค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็วในระยะเวลาที่

มีจำกัด จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่า การใช้กระบวนการแบบกลุ่มในลักษณะนี้ จะช่วยให้นักเรียนแบ่งงานกันทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ช่วยเหลือกันจนได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการรับรู้ปัญหา ทำให้สมาชิกในกลุ่มเกิดความภาคภูมิใจจากการได้มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม และรับผิดชอบต่อสิ่งที่ตนเองได้รับมอบหมาย

ขั้นสังเคราะห์ความรู้ พบว่า นักเรียนแต่ละคนได้ค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และจำเป็นต่อการสังเคราะห์ข้อมูล ตามที่ได้รับมอบหมายภายในกลุ่มของตนเอง จากนั้นแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นร่วมกันวางแผนเพื่อสังเคราะห์ความรู้ โดยมีการแยกแยะข้อมูลที่เป็นประโยชน์และน่าเชื่อถือเพื่อจัดเก็บไว้เป็นหมวดหมู่ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมีการนำข้อมูลที่ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลภายในกลุ่มของตนเอง แล้วคัดเลือกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา อภิปรายผล และสังเคราะห์ความรู้ที่ได้ จนนำไปสู่การสังเคราะห์ความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและส่วนมากสอดคล้องกับแนวทางในการแก้ปัญหาตามที่ได้กำหนดไว้

ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ พบว่า นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปผลงานของกลุ่มตนเองและประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเอง และทุกคนในกลุ่มช่วยกันแก้ปัญหาในภาพรวมอีกครั้ง จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่า การที่นักเรียนช่วยกันสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมและถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่ได้ศึกษา ช่วยให้นักเรียนสามารถสรุปความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่ศึกษาในภาพรวมได้ทั้งหมด และสะดวกต่อการใช้ข้อมูลเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอสำหรับขั้นตอนต่อไป

ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน พบว่า นักเรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย โดยครูได้มีการประเมินผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการว่าครบถ้วนตามขั้นตอนของการใช้ปัญหาเป็นฐานหรือไม่ ข้อมูลที่นักเรียนได้นำเสนอนั้นมีความเหมาะสม ถูกต้อง และครบถ้วนตามสถานการณ์ปัญหาหรือไม่ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้สะท้อนให้เห็นว่า ผลของการเรียนรู้ของนักเรียนบ่งบอกถึงข้อมูลการนำเสนอที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า สังเคราะห์ความรู้ และมีการสรุปและประเมินค่าของคำตอบ ตลอดจนการนำเสนอซึ่งผ่านกระบวนการครบทุกขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้สอนตั้งไว้

ดังนั้นจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมือง ซึ่งผู้วิจัยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา สามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถเสริมสร้างทักษะพลเมือง ด้านการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน อันประกอบด้วย ปัญหาการใช้ยาเสพติด ปัญหา

การเล่นการพนัน ปัญหาการใช้สื่อและเทคโนโลยี ปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ปัญหาการทะเลาะวิวาท และปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในการพัฒนาผู้เรียน เป็นกระบวนการในการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างทักษะพลเมืองของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ เอื้อต่อการเรียนของตนเองและการทำงานร่วมกับสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์ปัญหาที่กำหนดให้ เชื่อมโยงและระบุปัญหาจากสถานการณ์ กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา มีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน รู้เท่าทันปัญหาอย่างมีเหตุผล เกิดการเรียนรู้ถึงผลกระทบจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม สามารถนำไปปรับใช้เพื่อหลีกเลี่ยงหรือป้องกันปัญหาในชีวิตจริงได้

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์การวัดระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
ปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 4.2 ผลการศึกษาระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นรายบุคคล (คะแนนเฉลี่ยรายข้อเต็ม 4 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ยรายข้อระดับทักษะพลเมืองของนักเรียน		
คนที่	คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1	3.36	ดี
2	3.32	ดี
3	3.52	ดีมาก
4	3.36	ดี
5	3.32	ดี
6	3.36	ดี
7	3.40	ดี
8	3.48	ดี
9	3.16	ดี
10	3.36	ดี
11	3.20	ดี
12	3.48	ดี

ตาราง 4.2 (ต่อ)

คะแนนเฉลี่ยรายข้อระดับทักษะพลเมืองของนักเรียน		
คนที่	คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
13	3.24	ดี
14	3.56	ดีมาก
15	3.36	ดี
16	3.48	ดี
17	3.40	ดี
18	3.28	ดี
19	3.52	ดีมาก
20	3.24	ดี
21	3.56	ดีมาก
22	3.36	ดี
23	3.36	ดี
24	3.20	ดี
รวม	81	
ค่าเฉลี่ย	3.37	ดี

ที่มา: คะแนนเฉลี่ยรายข้อการทดสอบวัดระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากตาราง 4.2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีค่าเฉลี่ยรายข้อโดยรวมการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน เท่ากับ 3.37 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{x} = 3.37$)

ตาราง 4.3 ผลการศึกษาระดับทักษะพลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ระดับทักษะพลเมือง	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	SD
ดีมาก	4	16.67	3.37	0.12
ดี	20	83.33		
พอใช้	0	0		
ปรับปรุง	0	0		

ที่มา: คะแนนเฉลี่ยรายข้อจากการทดสอบวัดระดับทักษะพลเมืองที่นำมาจัดระดับคุณภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากตาราง 4.3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมการคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนเท่ากับ 3.37 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี ($\bar{x} = 3.37$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.12 นักเรียนมีทักษะพลเมืองอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ร้อยละ 16.67 และอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 83.33

3. ผลวิเคราะห์ผลการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ปรากฏดังตารางดังนี้

ตาราง 4.4 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นรายบุคคล (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

คะแนนผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน			
คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความแตกต่าง
1	27	35	8
2	25	35	10
3	23	36	13
4	31	40	9

ตาราง 4.4 (ต่อ)

คะแนนผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน			
คนที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ความแตกต่าง
5	18	38	20
6	21	36	15
7	26	37	11
8	23	37	14
9	20	30	10
10	25	34	9
11	23	34	11
12	22	36	14
13	24	35	11
14	27	34	7
15	24	34	10
16	23	36	13
17	25	36	11
18	29	37	8
19	29	39	10
20	25	34	9
21	22	35	13
22	26	32	6
23	28	31	3
24	24	34	10
รวม	590	845	255
ค่าเฉลี่ย	24.58	35.20	10.62
			$t = 15.37$

ที่มา: คะแนนผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา
 เป็นฐาน

จากตาราง 4.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบวัดผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ย 24.58 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ย 35.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่า คะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากคะแนนก่อนเรียนสูงสุดคิดเป็นค่าเฉลี่ย 10.62

ตาราง 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ตัวแปร	จำนวนคน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	<i>t</i>	<i>p</i>
		มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน	มาตรฐาน		
การทดสอบ	<i>n</i>	$\bar{x}$	SD	$\bar{d}$	SD _d		
ก่อนเรียน	24	24.58	3.02	10.63	3.39	15.37*	0.000
หลังเรียน	24	35.21	2.30				

ที่มา: คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

จากตาราง 4.5 พบว่า ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จากแบบทดสอบผลการเรียน มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.58 คะแนน และมีคะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 35.21 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05